МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ISSN 2307-3594

ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ У ФАХОВІЙ ОСВІТІ

Збірник наукових праць

За матеріалами IV Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції «Педагогічні інновації у фаховій освіті»
(19 грудня 2013 р., м. Ужгород)

Випуск 4

Ужгород - 2013

УДК 371.351:37.015.3
ББК74.58+88.8
П24

Редакційна рада збірника:

Ващук Ф.Г. - доктор технічних наук, професор (голова ради)
Полюжин М.М. - доктор філологічних наук, професор
Росул В.В. - кандидат педагогічних наук, професор

Редакційна колегія:

Борзенко С.Г. - кандидат педагогічних наук, доцент
Іванченко Є.А. - доктор педагогічних наук, професор
Кобаль В.І. - кандидат педагогічних наук, доцент (відповідальний редактор)
Марусинець М.М. - доктор педагогічних наук, доцент
Козловська І.М. - доктор педагогічних наук, ст. н. с.
Слісаренко Н.В. - доктор педагогічних наук, професор
Староста В.І. - доктор педагогічних наук, професор
Щербан Т.Д. - доктор психологічних наук, професор
Тархан Л.З. - кандидат педагогічних наук, ст. н. с.
Якимович Т.Д. - кандидат педагогічних наук, ст. н. с. (заступник відповідального редактора)

Рецензенти:

Сліпчишин Л.В. - кандидат педагогічних наук, ст. н. с.
Дутка Г.Я. - доктор педагогічних наук, доцент

Рекомендовано до друку Вченою радою
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол № 5 від «23» січня 2014 р.)

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2013

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ТА САМООСВІТИ…… 6

Іван Бех
Інноваційна виховна технологія: сутнісні положення та шляхи реалізації……. 7
Надія Бібік
Переваги і ризики запровадження компетентнісного підходу в шкільній освіті…….. 16
Іван Зязюн
Психо-педагогіка учительської дії…… 28
Олександра Савченко
Толерантність як цінність шкільної освіти…… 41
Галина Скуратівська
Інноваційні підходи до підготовки кадрів у ВНЗ…… 51
Іванна Чейпеш
Ретроспекції вивчення іноземної мови: історія й сучасність…….. 60
Марія Кухта
Реалізація педагогічного дискурсу в навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи…….. 70
Тетяна Якимович
Чинники впливу на модернізацію науково-методичного забезпечення професійної підготовки майбутніх фахівців…… 77

ПЕДАГОГІЧНІ, ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ЗАСАДИ ФАХОВОЇ ОСВІТИ…… 89

Лідія Сліпчишин
Творчість особистості як предмет педагогічного дослідження…….. 90
Мар'яна Марусинець, Тиберій Чегі
Технології формування рефлексивної діяльності вчителя…….. 99
Василь Кобаль, Марина Кобаль
Підвищення рівня навчальних досягнень учнів шкіл гірського регіону засобами краєзнавства…….. 108
Ярослав Собко
Формування професійної культури майбутнього коваля художнього кування-дизайнера: суть, принципи та педагогічні умови…… 116

Ярема Великий
Використання національних традицій у вихованні майбутніх офіцерів служби порятунку…….. 126
Інна Зайцева
Сучасні наукові виміри і методологічні підходи до вивчення мотивації учіння…… 132
Олена Яцина, Лариса Марчук
Взаємозв'язок розвитку самоактуалізації і професійного самовизначення студентів-психологів…….. 144
Іштван Керестень, Ілдіко Греба
Проблеми розподілу учнів на медичні групи для здійснення диференційованого навчання на уроці фізичної культури у початкових класах…… 155
Емьовке Бергхауер-Олас
Культура та соціалізація: роль суспільних відносин у житті дитини…… 167
Ярослав Ільчишин
Виховання почуття гідності майбутніх фахівців цивільного захисту…… 179
Валентина Орос
Психологічні особливості ситуаційної варіабельності, супутніх розладів та вікової динаміки поведінки особистості з ГРДУ…….. 186

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ МОЛОДІ… 198

Володимир Староста, Любов Маляр
Контроль навчальних досягнень магістрантів у процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін…….. 199
Наталія Гусятинська, Тетяна Чорна
Роль активних методів навчання у формуванні культури безпеки у студентів ВНЗ економіко-правового спрямування…… 208
Юрій Атаманчук
Використання інноваційних технологій навчання у підготовці фахівців з управління навчальними закладами…… 218
Ельвіра Кондукова
Організаційні і методичні проблеми викладання профільних дисциплін економічного спрямування англійською мовою…… 227
Олена Калита
Комунікативні можливості проектних технологій у формуванні комунікативної компетентності майбутніх спеціалістів…… 238

Магдалина Опачко, Галина Розлуцька, Василь Туряниця
Інновації в освіті: комплексне розуміння складових та шляхи ефективної їх реалізації…….. 248
Магдалина Опачко, Надія Марфинець
Експертиза електронного посібника з літературного краєзнавства: результати експерименту…… 259
Олена Попадич, Уляна Ханас
Шляхи розвитку правового виховання студентів комп'ютерного напряму в професійній підготовці…….. 270
Ольга Байбакова
Інноваційні методи навчання науково-професійному іншомовному спілкуванню студентів-фізиків…….. 281
Катерина Костюченко
Інноваційні технології навчання та виховання молоді…….. 290
Маріанна Демчак
Інноваційний підхід у формуванні полікультурного світогляду майбутніх учителів початкових класів…… 300

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ТА СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ. ДОСВІД ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**…..** 313

Наталія Авраменко, Ірина Сагайдак, Вікторія Жданова
Досвід, проблеми та шляхи вдосконалення наукової роботи студентів у ВНЗ…… 314
Вероніка Гаснюк
Методичні рекомендації щодо реалізації взаємодії українських і угорських мистецьких традицій на уроках музики…… 321
Сергій Параниця
Удосконалення ефективності підготовки юриста-податківця…. 328
Тетяна Нерода
Дослідження аспектів автоматизації документообігу в освітньому процесі…….. 337
Анжеліка Машкаринець-Бутко
Система трудового виховання у першій школі-інтернаті на Закарпатті як джерело інноваційних ідей для сучасних вихователів..... 346
Про авторів**……...** 357
Вимоги до публікацій у збірнику**……** 362

УДК 37.01/09

НАТАЛІЯ АВРАМЕНКО
ІРИНА САГАЙДАК
ВІКТОРІЯ ЖДАНОВА

ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ВНЗ

У даній роботі на прикладі кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету державної податкової служби України розглянуто досвід залучення студентів (курсантів) до науково-дослідної роботи. Проаналізовані результати діяльності наукового товариства студентів (курсантів), наукового клубу «ЕКО» та наукового гуртка «Innovation». З метою підвищення ефективності наукової роботи запропоновані шляхи удосконалення її організації.

Ключові слова: *наукове товариство, науковий клуб, науковий гурток, наукові заходи, наукові праці студентів.*

Постановка проблеми. Широке залучення студентів вищих навчальних закладів (ВНЗ) до науково-дослідної роботи має значення як для науки, яка являється рушійної силою прогресу та відіграє важливе значення у житті суспільства в цілому, так і для студентів, оскільки це безпосередньо включає їх до сфери наукового життя, розвиває у студентів навички пошукової роботи, дозволяє навчитись самостійно поглиблювати та вдосконалювати свої знання, що є вкрай важливим у підготовці всебічно розвинених фахівців.

Тому, **метою даної роботи** є аналіз результатів діяльності науково-дослідної роботи студентів кафедри техногенно-екологічної безпеки (ТЕБ) Національного університету державної податкової служби України (НУДПСУ), виявлення проблем та вирішення шляхів удосконалення її організації.

Виклад основного матеріалу. В НУДПСУ створені всі умови для ефективної науково-дослідної роботи студентів: наукове товариство студентів та курсантів (далі НТС(К)); наукові клуби; наукові гуртки, навчально-наукові лабораторії; сучасна бібліотека; комп'ютерні класи тощо.

Професорсько-викладацький склад кафедри техногенно-

екологічної безпеки налічує 10 чоловік (2 – доктори наук, 7 – кандидатів наук, 1 – старший викладач), який забезпечує викладання наступних дисциплін: «Екологія», «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці», «Цивільний захист», «Основи технологій виробництва в галузях народного господарства», «Охорона праці в галузі».

На кафедрі з 2000 р. функціонує НТС(К) та науковий клуб «ЕКО», а з 2013 р. науковий гурток «*Innonation»*, які налічують понад 60 студентів та курсантів. Оскільки кафедра не є випускаючою, зрозуміло, що склад їх постійно поновлюється, хоча деякі студенти займаються науковою роботою і протягом усього періоду навчання. Належним чином оформлена вся нормативна документація: індивідуальні плани виконання НДР студентів; звіти про їх виконання; наукові роботи; оригінали та ксерокси публікацій, відзнак тощо. Тематика наукових робіт студентів узгоджується як відповідно до специфіки курсів, що викладаються, так і до тих НДР, що виконуються професорсько-викладацьким складом, до яких і залучаються студенти та курсанти університету.

Динаміка участі наших молодих науковців у різноманітних заходах за останні 7 навчальних років представлена в табл. 1, табл. 2. Так, в табл. 1 представлено участь студентів (курсантів) в науково-практичних конференціях та інших наукових заходах (наукових семінарах, круглих столах тощо) як в межах університету так за межами навчального закладу.

Таблиця 1

Участь студентів (курсантів) у науково-практичних конференціях та інших наукових заходах

Роки	**Участь у науково-практичних конференціях**		**Участь в інших наукових заходах (наукові семінари, круглі столи, форуми тощо)**	
	в НУДПСУ	**за межами НУДПСУ**	**в НУДПСУ**	**за межами НУДПСУ**
2006	21	1	5	1
2007	50	4	6	1
2008	37	6	9	4
2009	48	4	8	5
2010	69	5	4	5
2011	136	13	15	14

2012	17	23	17	15

Надбанням кафедри в даному напрямку є Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Техногенно-екологічна безпека України: стан та перспективи розвитку». Даний науковий захід має певну історію – зі звичайної кафедральної виросла у всеукраїнську.

Члени НТС (К) приймають участь у 1-му та 2-му етапах Всеукраїнських олімпіад з дисциплін та фахів (табл. 2). На базі нашої кафедри постійно організовуються 1-й етап олімпіади з дисциплін «Екологія» та «Безпекознавство», що включає тріаду – БЖД, ОП, ЦО. Переможці представляють наш навчальний заклад на Всеукраїнських олімпіадах з «Безпеки життєдіяльності», «Основ охорони праці» та «Цивільного захисту».

Крім того, вже 7 років поспіль ми організовуємо конкурси наукових робіт з дисциплін нашої кафедри та специфіки навчального закладу (табл. 2).

Таблиця 2

Участь членів НТС(К) в олімпіадах та у конкурсах наукових робіт

Роки	**Участь в олімпіадах**		**Участь у конкурсах наукових робіт**	
	І етап (НУДПСУ)	**ІІ етап – Всеукраїнський (за межами НУДПСУ)**	**І тур (НУДПСУ)**	**ІІ тур – Всеукраїнський (за межами НУДПСУ)**
2006 – 2007	14	–	27	1 (12 місце)
2007 – 2008	16	–	24	–
2008 – 2009	22	1 (34 місце з 234)	29	1 (1 місце)
2009 – 2010	37	2 (6 та 9 місця з 183)	26	–
2010 – 2011	44	2	35	1 (1 місце)
2011 – 2012	37	2 (4 місце)	44	1 (1 місце)
2012 – 2013	69	3	45	–

26 квітня 2012 року професорсько-викладацьким складом кафедри техногенно-екологічної безпеки НУДПСУ відповідно до Наказу Головного управління освіти і науки КОДА (№ 96 від 23.03.2012 р.) була вперше проведена Обласна студентська олімпіада з безпеки життєдіяльності серед ВНЗ І-ІІІ рівнів акредитації Київської області. В даному заході прийняли учасники з 12 ВНЗ Київщини. Олімпіада проходила в комп'ютерних класах, що дозволило відразу ж в присутності оргкомітету та викладачів, що готували студентів до олімпіади, підвести підсумки і відзначити переможців.

У цілому, динаміка наукових здобутків в якості опублікованих праць представлена на рис.1.

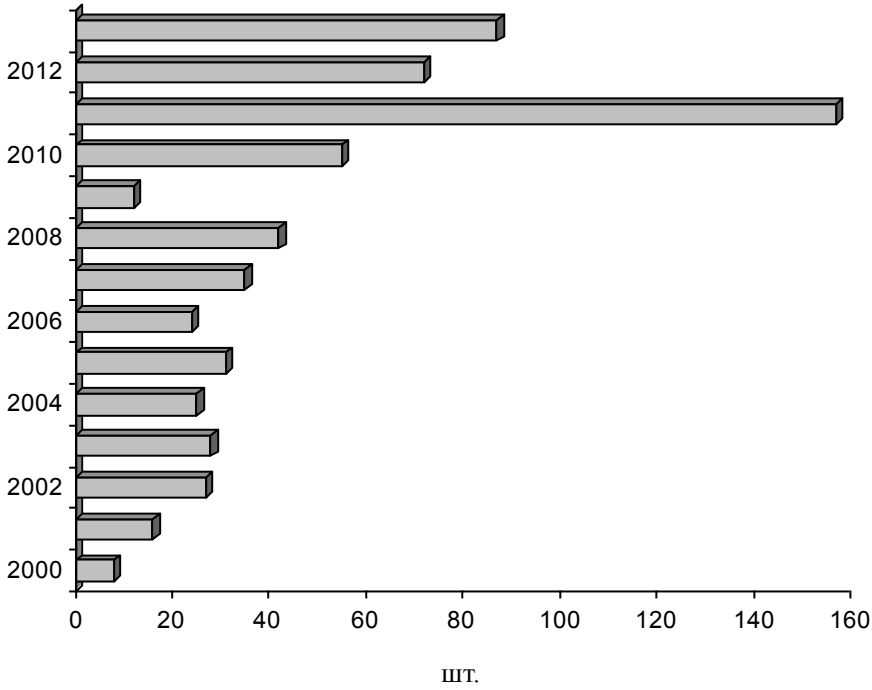

Рис.1 **Динаміка публікацій членів НТС(К), наукового клубу «ЕКО» та наукового гуртка «Innovation»**

Але в організації науково-дослідної роботи студентів є певні проблеми. Наші члени наукового товариства – це здебільшого студенти 1-2 курсів, які не мають певного уявлення про особливості

науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі. Тому викладачі нашої кафедри вимушені приділяти багато уваги щодо організації їх науково-дослідної роботи.

Під час керівництва науковою роботою студентів, ми прийшли до висновку, що спочатку студент пише наукову роботу на обрану тему, узгодивши попередньо план її з науковим керівником, який згодом може видозмінитися, опрацювавши при цьому *n*-ну кількість публікацій, а лише потім на її основі може готувати доповідь та тези до обраного напрямку наукового заходу. По-перше, це розширює його кругозір з даної тематики, сприяє більш глибокому володінню матеріалу, що представляється ним на розсуд інших науковців. І тоді наш учасник вже виглядає не делітантом, а підготовленим по даному питанню молодим науковцем.

Студентів ми попередньо готуємо до участі у відповідних заходах: влаштовуємо їм попередні прослуховування, так званий «мозковий штурм», звертаємо увагу на їх поведінку, реакцію на критику, комунікативні здібності, дикцію, міміку тощо. Адже виступ перед аудиторією потребує певних умінь від них. Особливо у випадках участі у наукових заходах за межами університету, оскільки будь-який студент (курсант) – учасник наукових зібрань, це, насамперед, обличчя національного вузу 4-го рівня акредитації.

Великою проблемою є фінансування наукових комунікативних заходів. Особливо гостро ця проблема стоїть перед ВНЗ України в умовах дефіциту бюджетних коштів.

Тому, виходячи з вище сказаного, з метою підвищення ефективності наукової роботи у ВНЗ України пропонуємо:

✓ Продовжити позитивний досвід створення відповідно оснащених навчально-наукових лабораторій, які, окрім проведення лабораторних та практичних занять, могли б застосовуватись студентами, магістрами та аспірантами для наукової роботи.

✓ З метою оптимізації фінансування та підвищення наукового рівня доцільно збільшувати кількість тематичних напрямів конференцій студентів, аспірантів та молодих вчених за рахунок об’єднання інтересів одночасно багатьох кафедр.

✓ Включення економіко-правових питань енерго- та ресурсозбереження до тематики міжнародних та всеукраїнських конференцій, які проводяться в університетах на різних рівнях,

оскільки сучасний розвиток суспільства потребує розуміння механізмів даних процесів.

✓ Публікувати кращі студентські наукові праці у Збірниках кращих наукових праць студентів.

✓ Укладення міжнародних угод про наукову співпрацю та стажування за різними напрямами наукової діяльності з іноземними ВНЗ тощо.

✓ Переглянути критерії оцінювання наукової роботи викладача в розрізі «керівництво науковою роботою студентів» до проведення рейтингу науково-педагогічних працівників.

Висновки. Отже, розвиток науки у вищій школі не лише змінює зміст і значення навчальних дисциплін, а й підказує нові форми та методи проведення навчального процесу. Результати науково-дослідної роботи відбиваються в нових курсах, лекціях і практичних (семінарських) заняттях. Як свідчить практика, залучення до наукової роботи робить для студентів дисципліни, які вивчаються, більш предметними, стимулюючи їх засвоєння. Студенти не лише отримують найновішу науково-практичну інформацію від викладачів на заняттях, а й беруть участь у наукових дослідженнях.

У ВНЗ часто отримують розвиток наукові дослідження на стику наук (наприклад, економіки і менеджменту, екології та економіки, маркетингу і менеджменту тощо. Це дає певну перевагу науковим дослідженням, оскільки при всій складності і різноманітності сучасного світу багатоплановість і комплексність відіграють все вагомішу роль. Як відомо, інститути, університети мають можливість створювати колективні форми різних підрозділів – такі, як міжкафедральні і міжфакультетські об’єднання, формування спільних робочих груп для виконання тієї чи іншої дослідної роботи тощо.

Таким чином, підвищення ефективності вузівських науково-дослідних робіт, залучення до їх виконання студентів підвищують і якість підготовки спеціалістів вищої кваліфікації. За рахунок цього вузівська наука має можливість постійно омолоджувати наукові кадри. Ця особливість дає великі переваги вищій школі як з точки зору розвитку самих досліджень, так і з точки зору підготовки кадрів. Тому специфіка роботи вищих навчальних закладів потребує не простого, а органічного поєднання навчально-виховної і науково-дослідної роботи викладачів, аспірантів і студентів.

Авраменко Н., Сагайдак И. Опыт, проблемы и пути совершенствования научной работы студентов высших учебных заведений

В данной работе на примере кафедры техногенно-экологической безопасности Национального университета государственной налоговой службы Украины рассмотрен опыт привлечения студентов (курсантов) к научно-исследовательской работе. Проанализированы результаты деятельности научного общества студентов (курсантов), научного клуба «ЭКО» и научного кружка «Innovation». С целью повышения эффективности научной работы предложены пути совершенствования его организации.

Ключевые слова: *научное общество, научный клуб, научный кружок, научные мероприятия, научные работы студентов.*

Avramenko N., Sagaydak I. Experience problems and improvements university students' scientific works

In this work, on the example of the Department of ethnogeny and ecological security of the National University of State Tax Service of Ukraine was considered the experience of engaging students (cadets) to the research work. The analyzed results of the scientific community with students (cadets), Science Club «ECO» and science club «Innovation». In order to improve the scientific paper suggests ways to improve their organization.

Key words: Scientific Society, Science Club, scientific group, scientific activities, research work of students.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Авраменко Наталія - доцент кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету державної податкової служби України, доцент, кандидат технічних наук, м. Ірпінь.

Атаманчук Юрій - директор Уманської філії Київського інституту бізнесу та технологій, доцент, кандидат педагогічних наук, м. Умань.

Байбакова Ольга - аспірантка кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород.

Бергхауер-Олас Емьовке - ст. викладач кафедри педагогіки та психології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ, аспірант, м. Берегово.

Бех Іван - директор Інституту проблем виховання НАПН України, дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор, м. Київ.

Бібік Надія – головний науковий співробітник лабораторії початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України, академік НАПН України, професор, доктор педагогічних наук.

Великий Ярема - заступник начальника курсу Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, м. Львів.

Гаснюк Вероніка - доцент кафедри педагогіки музичної освіти та виконавського мистецтва Мукачівського державного університету, кандидат педагогічних наук, м. Мукачево.

Греба Ілдіко - координатор кафедри педагогіки та психології Закарпатського угорського інститут ім. Ференца Ракоці ІІ, м. Берегово.

Гусятинська Наталія - завідувач кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету Державної податкової служби України, професор, доктор технічних наук, м. Ірпінь.

Демчак Маріанна - викладач кафедри іноземних мов Мукачівського гуманітарного коледжу Мукачівського державного університету, м. Мукачево.

Жданова Вікторія - доцент кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету державної податкової служби України, кандидат педагогічних наук, м. Ірпінь.

Зайцева Інна - доцент, кандидат педагогічних наук, Національний університет Державної податкової служби України, м. Ірпінь.

Зязюн Іван – директор Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, доктор філософських наук, професор, академік НАПН України, м. Київ.

Ільчишин Ярослав - заступник начальника курсу Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, м. Львів.

Калита Олена - доцент, кандидат педагогічних наук, Національний університет Державної податкової служби України, м. Ірпінь.

Керестень Іштван - доцент кафедри педагогіки і психології Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці ІІ, доцент, кандидат педагогічних наук, м. Берегово.

Кобаль Василь - доцент кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доцент, кандидат педагогічних наук, м. Ужгород.

Кобаль Марина – завідувач кафедри суспільних дисциплін Карпатського інституту підприємництва ВНЗ університету «Україна», кандидат психологічних наук, м. Хуст.

Кондукова Ельвіра - доцент кафедри аудиту і економічного аналізу Національного університету Державної податкової служби України, доцент, кандидат економічних наук, м. Ірпінь.

Костюченко Катерина - викладач суспільних дисциплін ВП НУБіП України „Немішаївський агротехнічний коледж", смт. Немішаєве, Бородянський р-н., Київська обл.

Кухта Марія - доцент кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доцент, кандидат педагогічних наук, м. Ужгород.

Маляр Любов - доцент кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доцент, кандидат педагогічних наук, м. Ужгород.

Марусинець Мар'яна – професор кафедри педагогіки і методики початкового навчання Інституту педагогіки і психології НПУ ім. М.Драгоманова, професор, доктор педагогічних наук.

Марфинець Надія - здобувач кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород.

Марчук Лариса - старший викладач кафедри психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород.

Машкаринець-Бутко Анжеліка - здобувач кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород.

Нерода Тетяна - доцент кафедри автоматизації та комп'ютерних технологій Української академії друкарства, доцент, кандидат технічних наук, м. Львів.

Опачко Магдалина - доцент кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доцент, кандидат педагогічних наук, м. Ужгород.

Орос Валентина - здобувач Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, асистент кафедри суспільних дисциплін Карпатського інституту підприємництва ВНЗ університету «Україна», м. Хуст.

Параниця Сергій - доцент кафедри управління, адміністративного права і процесу та адміністративної діяльності Національного університету державної податкової служби України, доцент, кандидат юридичних наук, м. Ірпінь.

Попадич Олена - ст. викладач кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород.

Розлуцька Галина - доцент кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доцент, кандидат педагогічних наук, м. Ужгород.

Савченко Олександра - віце-президент АПН України, дійсний член АПН України, доктор педагогічних наук, професор.

Сагайдак Ірина - доцент кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету державної податкової служби України, доцент, кандидат технічних наук, м. Ірпінь.

Скуратівська Галина - старший викладач кафедри української словесності та культури Національного університету державної податкової служби України, м. Ірпінь.

Сліпчишин Лідія - старший науковий співробітник Львівського науково-практичного центру ПТО НАПН України, старший науковий співробітник, кандидат педагогічних наук, м. Львів.

Собко Ярослав - старший науковий співробітник відділу професійно-практичної підготовки Львівського науково-практичного центру професійно-технічної освіти НАПН України, старший науковий співробітник, кандидат педагогічних наук, м. Львів.

Староста Володимир - професор кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», професор, доктор педагогічних наук, м. Ужгород.

Туряниця Василь - доцент кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доцент, кандидат філологічних наук, м. Ужгород.

Ханас Уляна - доцент кафедри філософії ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат філософських наук, м. Ужгород.

Чегі Тіберій - доцент кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат психологічних наук, м. Ужгород.

Чейпеш Іванна - доцент кафедри іноземних мов ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат педагогічних наук, м. Ужгород.

Чорна Тетяна - доцент кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету Державної податкової служби України, доцент, кандидат технічних наук, м. Ірпінь.

Якимович Тетяна - старший науковий співробітник Львівського науково-практичного центру професійно-технічної освіти НАПН України, старший науковий співробітник, кандидат педагогічних наук м. Львів.

Яцина Олена - доцент кафедри психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доцент, кандидат педагогічних наук, м. Ужгород.

Наукове видання

**ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ
У ФАХОВІЙ ОСВІТІ**

Збірник наукових праць

Випуск 4

Оригінал-макет видання виготовлено і тираж віддруковано
у редакційно-видавничому відділі ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Відповідальний редактор В.І.Кобаль
Технічна редакція та комп'ютерна верстка О.П.Купрій, А.І.Бродич
Обкладинка Л.В.Кампов
Коректура Л.І.Середа, Т.М.Алексеєва

Підписано до друку 23.01.2014 р. Формат 60х90/16
Умовн. друк. арк. 22,8. Тираж 100

Адреса редакції:
Україна, 88000, Ужгород, вул. Капітульна, 18, E-mail: hoverla@i.ua
Видавництво УжНУ «Говерла»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукт
Серія 3m №32 від 31 травня 2006 року.

П24
Педагогічні інновації у фаховій освіті: збірник наукових праць / Ред.кол. : В.І.Кобаль (відпов. редактор), С.Г.Борзенко, Є.А.Іванченко та ін. – Вип.4. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2013. – 365 с.

У збірнику опубліковано результати теоретичних, методичних та емпіричних досліджень науковців з проблем сучасної фахової освіти, висвітлено психолого-педагогічні та соціальні аспекти професійної підготовки фахівців, які обговорювалися на IV Всеукраїнській заочній науково-практичній конференції – 19 грудня 2013 р., м. Ужгород.

ББК 74.58+88.8
УДК 371.351:37.015.3